

Verkiezingsprogramma CDA Overbetuwe 2018- 2022



“Voor en met mensen in Overbetuwe”

De gemeente Overbetuwe stond in de afgelopen jaren voor stevige uitdagingen. Nieuwe taken kwamen op ons af. Inmiddels staat Overbetuwe er weer gezond voor. CDA wethouder Hol presenteerde in november 2017 “een dijk van een gemeentebegroting” voor 2018. Door keuzes durven te maken en met inwoners in gesprek te blijven staan we er in Overbetuwe financieel weer goed voor.

Lente in Overbetuwe

Drie jaar geleden is het coalitieprogramma Overbetuwse Lente opgesteld. Het coalitieprogramma 2014 -2018 was in belangrijke mate afgeleid van het CDA verkiezingsprogramma. En bijna alles is (lijstje met resultaten) daarvan gerealiseerd. Daarom is het van belang om voor de komende vier jaar ook een helder programma op te stellen.

Verbinden tussen mensen en dorpen

Onze gemeente is voor het CDA vooral een gemeenschap. Een sterke samenleving waar sprake is van een juiste verhouding tussen markt en overheid. Een samenleving waar mensen centraal staan. Betrokken inwoners die samen werken en bouwen aan de toekomst waar ook waarden en normen, rechten en plichten, solidariteit, delen van ambities, opvattingen en vaardigheden een bijdrage kunnen leveren.

Doorzetten, doorpakken en durven.

Met open vizier het gesprek aangaan met inwoners. Over oa tijdelijke woningen combineren met de nieuwbouw van het OBC, over nieuwbouw de Hoge Wei, over wonen in Zetten, het dorpscentrum in Elst, MFC in Valburg, (door)ontwikkeling centrumplan Heteren, ruimte om te spelen in Driel, een MFA in Randwijk en ontwikkelingen in Reeth et cetera.. Ook de komende 4 jaar zijn wij als CDA benaderbaar, aanspreekbaar en blijven we luisteren naar onze inwoners.

Jan van Baal
Lijsttrekker CDA Overbetuwe



CDA UITGANGSPUNTEN

Onze uitgangspunten voor de Overbetuwe zijn gebaseerd op de kernwaarden van de Christendemocratie. Dit biedt voor een kiezer extra zekerheid, omdat naast plannen ook soms onvoorziene zaken in de komende periode aan de orde zullen komen. CDA politici zullen altijd trachten deze kernwaarden te gebruiken om die situaties te beoordelen. CDA Overbetuwe heeft daarbij een eigen verantwoordelijkheid voor de lokale invulling.

In het kort zijn de 4 belangrijkste uitgangspunten:

- Rentmeesterschap
- Gespreide verantwoordelijkheid
- Publieke gerechtigheid
- Solidariteit

Zoals aangegeven is voor het CDA de gemeente vooral een gemeenschap. Een gemeenschap waarin mensen samen leven. Voor een sterke samenleving zijn juiste verhoudingen tussen samenleving, markt en overheid nodig. In die samenleving staan mensen centraal – betrokken inwoners die met elkaar samenleven, werken en bouwen aan een gemeenschap. Burgerschap vraagt om een gedeeld besef van waarden en normen, van rechten en plichten. Daarbinnen ontstaat de ruimte voor solidariteit en

voor verschil in opvattingen, ambities en vaardigheden.

Het CDA staat voor de gedeelde waarden die ons verbinden, voor de traditie van gerechtigheid, tolerantie en verantwoordelijkheid en voor de Joods-Christelijke wortels die ons land hebben gevormd. In een onrustige wereld vormen juist deze gedeelde waarden en tradities de identiteit van onze samenleving. Juist daarom wil het CDA onze waarden en tradities beschermen en doorgeven in opvoeding en onderwijs.

In de, door ons gewenste, sterke samenleving richten mensen met elkaar hun leven in via familie of gezin, buurt, vereniging, geloofs- of andere gemeenschappen. We zorgen en werken voor elkaar en met elkaar. Gemeentelijke overheid en de markt zijn, in onze visie dienstbaar aan de samenleving, en niet andersom!

In die sterke samenleving staat niemand er alleen voor. Dat geldt als eerste voor ons eigen thuis in familie en gezin, waarop je altijd terug kunt vallen, waar we elkaar helpen een verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. Die belofte van zorg voor elkaar doen we ook als samenleving. Als iedereen weer verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen, vormen we met elkaar die samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg voor onze ouderen, zieken en gehandicapten goed geregeld, en waar mogelijk onderling vormgegeven is.

De keuzes voor de lokale samenleving die we door willen geven, vertalen we ook in een eerlijke economie. Waarbij we stevige lessen hebben getrokken uit de economische crisis die ook veel inwoners in onze gemeente en de gemeente zelf geraakt heeft. In de eerlijke economie kiezen we voor eerlijke kansen voor iedereen en oplossingen voor de lange termijn. Ons plan voor een eerlijke economie versterkt de basis voor de welvaart en het welzijn van de komende generaties. Dat betekent dat we nu verstandig moeten investeren in de economie van morgen: in kennis, innovatie en duurzame groei.

Duurzaam is voor het CDA geen modewoord. Rentmeesterschap is de aarde en de samenleving beter overdragen aan de volgende generatie. Met dit rentmeesterschap wil het CDA het economisch potentieel gebruiken om uitputting van de aarde zo laag mogelijk te houden. Dit kan met het implementeren van circulaire economische concepten op divers gebied (bijvoorbeeld energie en grondstoffen).

Daarbij is het niet zo dat de gemeentelijke overheid dit allemaal van bovenaf gaat regelen, vanuit een soort almachtige probleemoplossende rol, maar de overheid helpt initiatieven vanuit de samenleving ruimte geven en mogelijk maken.

Met deze voorstellen gaan wij werken aan een gemeenschap waarin iedereen mee kan doen, nu en ook de komende generaties.

Op basis van de algemene CDA uitgangspunten staan in dit programma staan er drie K's voor Overbetuwe centraal:

- KERNEN:
vitale kernen in onze dorpen
- KWALITEIT:
gezicht naar de inwoners met een optimale dienstverlening;
- KOSTENBEHEERSING:
zorgen voor een goede balans tussen wensen en mogelijkheden;



Het programma is opgebouwd op basis van deze punten. Samengevat zijn deze:

KERNEN

- Realiseren van Dorpsontwikkelingsplannen
- Voorzieningen op maat
- Kleinere dorpen
- Dorpen met een ruimere voorziening
- Kernen Elst en Zetten

KWALITEIT

- Een sterke positie van Overbetuwe
- Ontmoeting, vrije tijd en cultuur
- Veiligheid
- Regionale samenwerking
- Fasering en prioritering grote projecten
- Mobiliteit
- Mensvriendelijke sociale sector (Jeugdzorg, WMO en participatiewet)
- Wonen in diversiteit
- Duurzaamheid

KOSTENBEHEERSING

- Geen lastenverhoging
- Huishoudboekje op orde houden
- Economische ontwikkeling, werk en onderwijs

KERNEN

REALISEREN

DORPSONTWIKKELINGSPANNEN

In de voorstellen voor gezonde en toekomstgerichte kernen komen voornamelijk de begrippen rentmeesterschap, gespreide verantwoordelijkheid en solidariteit naar voren. In de afgelopen periode zijn, ook de kleinere kernen, mooie stappen in de goede richting gezet. Voor de kernen Zetten en Heteren zijn er keuzes gemaakt die komende periode gerealiseerd kunnen gaan worden. Voor Oosterhout ligt er een concreet plan voor de ontwikkeling van een dorpshart in het centrum van het dorp. De dorpsontwikkelingsplannen krijgen gelukkig de gewenste uitvoering. Dorpsontwikkeling hangt nauw samen met een visie op zorg, wonen en leefbaarheid.

CDA Overbetuwe heeft als enige politieke partij in 2011 een streep gezet door een onnodig en duur Huis der Gemeente. Daardoor zijn de middelen beschikbaar gekomen en willen die ook beschikbaar houden voor de leefbaarheid in alle dorpen.

VOORZIENINGEN OP MAAT

Overbetuwe is heel divers. Het CDA ziet binnen Overbetuwe dorpen met verschillende profielen. Hiervoor hanteren wij een driedeling vanuit onze toekomstvisie.

KLEINERE DORPEN met een (soms zeer) beperkt voorzieningenaanbod.

Voor deze kernen moeten kiest het CDA tussen een gecontroleerde, beperkte groei om de levendigheid van het dorp te bewaken en een keuze om tegelijk het karakter van het dorp te bewaren. Hierbij moeten we evenwicht zoeken tussen inbreiding en uitbreiding.

Voor deze dorpen (Hemmen, *Randwijk-Indoornik, Slijk-Ewijk) zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- handhaven van het bestaande voorzieningenniveau als uitgangspunt;
- inspelen op een ouder wordende bevolking;
- goede verbindingen, waaronder goed openbaar vervoer, naar andere kernen met een uitgebreider voorzieningenaanbod;
- verwerken en realiseren van de uitkomsten van het DOP per kern.



DORPEN MET EEN UITGEBREIDER VOORZIENINGENAANBOD.

Deze kernen zijn in staat de belangrijkste dagelijkse behoeften van hun inwoners binnen de dorpsgrenzen in te vullen. Voor deze dorpen (Heteren, Herveld-Andelst, Driel, Oosterhout en ook Valburg) geldt:

- voldoende groei door middel van woningbouw om het voorzieningenniveau ten minste op huidig peil te houden en waar mogelijk nog uit te breiden. Bij deze groei ligt de nadruk op zowel in- als uitbreiding;
- bewaken dat ondanks de noodzakelijke groei het dorps karakter behouden blijft;
- Driel en Oosterhout krijgen een eigen gerevitaliseerd dorpscentrum;



DE KERNEN ELST EN ZETTEN.

Deze kernen hebben een aantrekkelijke en dominante positie in het hart van het stedelijke groeigebied tussen Arnhem en Nijmegen. Dat betekent:

- het voorzieningenniveau verder versterkt moet worden door een evenwichtige en hoogwaardige ontwikkeling in stationsgebied en centrumfunctie in Elst. Dit in nauwe samenwerking met de wijkplatforms;
- aantrekkingskracht van Elst en Zetten uitbuiten door verdere uitbouw van het winkelgebied en natuurlijk gratis parkeren;
- het sub regionale karakter van het dorp Zetten infrastructureel verbeteren;
- Elst biedt plaats aan verdere groei van inwoners en woningaantallen;
- de ontwikkeling van cultuuraanbod en aantrekkelijke evenementen o.a. in Park Lingezegen zeker nu er een mooie fietsverbinding is gerealiseerd;
- aantrekkelijke woonmilieus, ook zorg en senioren, in en rond het centrum.
- In Zetten moet de Wanmolen verder ontwikkeld worden

KWALITEIT

EEN STERKE POSITIE VAN OVERBETUWE IN HET MIDDENGEBIED

Het rentmeesterschap van het CDA is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Gebruik van de ruimte is niet alleen voor nu, maar ook voor de toekomst. CDA blijft investeren in:

- een sterke positie tussen Arnhem en Nijmegen met passende voorzieningen;
- levendige dorpen met een duidelijk eigen karakter en identiteit;
- voorzieningen op maat in relatie tot de dorpsontwikkelingsplannen (DOP's);
- een sterke werkgelegenheidsfunctie in de regio Arnhem Nijmegen;
- de vereiste aandacht voor de duurzame ontwikkeling van onze agrarische bio bedrijven
- groen en duurzaam onlosmakelijk verbonden met het leven in de gemeente.

ONTMOETING, VRIJE TIJD EN CULTUUR

Het CDA wil de sociale verbindingen van de dorpen in Overbetuwe behouden en versterken. Mensen spiegelen hun ambities en mogelijkheden vaak aan hun directe leefomgeving. Dat geldt zeker voor jongeren. Onderwijs, sport en verenigingsleven sporen jongeren aan om hun eigen kansen te creëren en hun talenten te benutten.

Met solidariteit, publieke gerechtigheid en gespreide verantwoordelijkheid als uitgangspunten kiest het CDA voor:

- per kern toegesneden accommodaties die (zaal)sport mogelijk maken;
- blijvende aandacht voor eerlijke verdeling van de middelen (verdeling van subsidies, redelijke tarieven en goede accommodaties);
- accent op deelname van onze jeugd aan teamsporten;
- toegankelijk van voorzieningen, clubs en gebouwen voor mensen met een beperking;
- mensen met een beperking de mogelijkheid bieden om deel te nemen aan het maatschappelijk leven en stimuleren dat ook jongeren met een beperking kunnen deelnemen aan reguliere sport en vrijetijdsactiviteiten;

- ondersteuning van de eigen, ook culturele, plek die met name de Molukse gemeenschap en de Turkse gemeenschap in onze samenleving hebben;
- speciale aandacht voor kwetsbare groepen zoals vluchtelingen met of zonder status;
- kinderen, die bij instroom in het basisonderwijs niet kunnen zwemmen, alsnog faciliteren

Culturele voorzieningen dragen bij aan de sociale verbindingen. De 'ruimte voor creatie' spreekt ons dan ook aan. Hierbij gaat het om goede accommodaties. We beseffen dat er voor theater, muziek en dans behoefte is aan geschikte ruimtes. We zien overigens wel een enorme creativiteit bij verenigingen om eigen oplossingen te vinden.

Wat betreft de overige elementen van cultuurbeleid, heeft het CDA de volgende uitgangspunten:

- cultuur- en natuureducatie: aansluiten bij wat er al op en door de scholen gebeurt;
- kunsten: beschikbaar stellen van accommodaties en het subsidiëren van goede initiatieven uit de samenleving. Particuliere initiatieven nemen we serieus;

- evenementen: verstrekken van subsidies als er goede initiatieven zijn;
- bibliotheek en media: zoveel mogelijk naar de dorpen en (basis)scholen, met behoud van een facilitaire centrale plek
- cultureel erfgoed: daar zijn we zuinig op zijn (zoals bijvoorbeeld het 'witte kerkje' in Slijk-Ewijk, de Molens, Museumboerderij de Tip, maar ook de Exodus-route, enz.);
- de mogelijkheden voor uitlooproutes en wandelroutes bezien en realiseren.



DE ROL VAN DE GEMEENTE EN DE DORPSRADEN

De dorpsraden en de wijkplatforms hebben wij gestimuleerd. Deze vormen van gespreide verantwoordelijkheid laten zien dat bewoners, bedrijfsleven en andere partners veel creatieve ideeën hebben en oplossingen bedenken. Zij krijgen wat ons betreft vaker zeggenschap over budgetten, om onder meer de huidige DOP's te actualiseren, waardoor elke buurt/wijk kan inzetten op de eigen identiteit in de directe omgeving. Verder willen we de samenwerking met partners zoals woningbouwcorporaties, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven onderling verder stimuleren.

Het CDA kiest voor:

- een gemeente die krachtig regisseert;
- een gemeente waarin voldoende ruimte is voor de ontplooiing van het individu maar waarbij dit nooit ten koste gaat van de ander of van collectieve belangen.

HET LANDSCHAP KOESTEREN

Overbetuwe is een prachtige gemeente. Het landschap in het rivierengebied is in feite één brok cultuurhistorie. Bestaande landgoederen zijn zéér gewaardeerde elementen in het rivierengebied. Overbetuwe mag trots zijn op zijn landgoederen, zoals Hemmen en Loenen,

maar ook landgoed De Mellaard en De Nijburgh. De doorontwikkeling rond en van De Danenberg gaat van start en krijgt de nodige aandacht.

Vanuit het rentmeesterschap wil het CDA:

- het landschappelijke karakter van Overbetuwe bewaren;
- een goede balans zoeken tussen stedelijk en landelijk;
- dat de stedelijke ontwikkelingen aan de oostkant zorgvuldig worden ingebed;
- dat de westkant van de gemeente haar zelfredzaamheid kan behouden en zo mogelijk kan versterken.



VEILIGHEID

Het CDA streeft naar een zo veilig mogelijke samenleving. Publieke gerechtigheid is daarbij het belangrijkste uitgangspunt naast gespreide verantwoordelijkheid. Niet alleen de gemeente maar ook de inwoners hebben daarin een eigen verantwoordelijkheid.

Hierbij gaat het om zowel fysieke als sociale veiligheid. Thema's als leefbaarheid maar ook externe en interne veiligheid zoals bijvoorbeeld hoogwater heeft onze aandacht. De komende jaren zal de focus vooral blijven liggen op het bevorderen van maatregelen ter voorkoming van dan wel beheersbaar houden van de veiligheidsrisico's in onze gemeente. Het CDA stelt daarom een aantal concrete maatregelen voor:

- aandacht voor en continue verbetering van sociale veiligheid waarbij thema's als criminaliteit, overtredingen en overlast prioriteit krijgen;
- monitoren van ongewenste ontwikkelingen waaronder groepsgedrag en het terugdringen diefstallen;
- het helpen bij het opstellen van een veiligheidsplan per wijk of kern;
- een gecentraliseerd gemeentelijk meldpunt;
- een integrale aanpak van veiligheid met aandacht voor de risico's in onze gemeente zoals risicovolle bedrijven, veiligheidsrisico op het spoor, snelwegen, hoog water en overstromingen;
- alle operationele hulpdiensten verlenen hulp binnen de daarvoor geldende norm- opkomsttijden;

- het bevorderen van een actievere adviserende rol van de hulpdiensten richting burgers
- (adviseren op gebied van bijvoorbeeld brandveiligheid thuis, inbraakpreventie);
- politie meer en zichtbaar aanwezig laten zijn in onze kernen;
- onderzoek naar woonfuncties op bedrijventerreinen ter verhoging van de veiligheid.
- Last but not least: verkeersveiligheid bij onze scholen

REGIONALE SAMENWERKING

Doel is kostenbeheersing; contact voor inwoners blijft de gemeente.

Rentmeesterschap is natuurlijk ook streven naar efficiëntie. CDA is voorstander van praktische en flexibele samenwerking in en met de regio, daarbij moeten we wel zorgen dat de kosten van samenwerking niet toenemen als we (werk)organisaties samenvoegen. Belangrijk is dat de inzet van eigen ambtelijk personeel zichtbaar is in de kernen waar dat echt nodig is (realisatie van dorpsontwikkelingsplannen, hulp aan mensen die dat echt nodig hebben, ontwikkeling kernpunten, etc.). Wij hechten aan de servicebereidheid van onze buitendienst en wij zien onze beide

milieustraten als een belangrijke voorziening voor onze inwoners.

Nauwe economische samenwerking met Lingewaard, Nederbetuwe, Nijmegen en Arnhem blijft nodig.

In CDA verband onderhouden we nauwe contacten met de CDA afdelingen van omliggende gemeenten.

Samenwerkingsverbanden moeten geen doel op zich zijn en eenvoudig kostenneutraal opgezegd kunnen worden als ze ontaarden in oncontroleerbare ambtelijke instituten. Wij willen echt keuzes maken waarbij met gemeenten in onze regio duidelijke inrichtings- en werkafspraken worden gemaakt. Lokaal maatwerk moet altijd voorop staan. De inwoner moet altijd laagdrempelig de eigen ambtelijke organisatie voor zijn vragen kunnen benaderen.



FASERING EN PRIORITERING IN GROTE PROJECTEN

In de komende jaren blijven wij er vol voor gaan om onze eigen plek in de regio te waarborgen. Wij maken zelf de keuzes ten aanzien van de grote (fysieke) projecten in Overbetuwe. We noemen:

- realisatie van woningbouw, met name starterswoningen, op de bestaande en planlocaties;
- differentiering van woningen in nieuwbouwwijken moet evenwichtiger;
- Levensloopbestendig bouwen;
- sociale huurwoningen bouwen is en blijft een speerpunt;
- Bedrijventerreinen opschonen, verbeteren, bereikbaarheid vergroten etc.;
- woningbouw conform uitgangspunten duurzaamheidsagenda; het energiezuinig maken van dorpshuizen en andere accommodaties;
- Elst Centraal met prioriteit voor facilitaire- en woonprojecten;
- Het realiseren van een verkeersveilige volwaardige tunnel in Rijksweg-N en viaduct bij de Weteringse Wal;
- De aantrekkelijkheid van ons gerenoveerde Elst Centrum koesteren en handhaving van de gratis parkeerfunctie;
- de verkeersontwikkeling van de stationsomgeving Zetten-Andelst;
- de aanleg van fietspaden oost/west

MOBILITEIT

Mobiliteit is een belangrijke randvoorwaarde voor economische groei in onze regio. Aansluiting op de A15, A50, A325, N837, de spoorlijnen Arnhem/Nijmegen en Arnhem/Tiel zijn hierbij van belang. Het CDA stelt duidelijke prioriteiten op het terrein van mobiliteit:

- goed openbaar vervoer naast veilige verlichte fietsverbindingen;
- station Elst Centraal goed bereikbaar voor gebruikers van het openbaar vervoer vanuit alle kernen met behoud van gratis gebruik van de P&R Garage;
- optimale (stoplichtvrije) verbindingen tussen de kernen; rotondes waar mogelijk;
- mensen met een beperking moeten goed hun weg kunnen vinden

MENSVRIENDELIJKE SOCIALE SECTOR (AWBZ, JEUGDZORG, WMO EN PARTICIPATIEWET)

Solidariteit is een belangrijk kernpunt van het CDA. We zien dat een toenemend aantal mensen binnen onze gemeente behoefte hebben aan zorg en ondersteuning. Voor deze ondersteuning moet worden samengewerkt met o.a. de ouderenbonden, patiënten- en cliëntenorganisaties, waarbij geschoolde vrijwilligers van die organisaties kunnen

worden ingezet. Met name om mensen uit de doelgroep goed te informeren en te adviseren over mogelijke zorg en ondersteuning zoals bijvoorbeeld door mensen in contact te brengen met de kernteams. Hierbij is het ook belangrijk om steun aan mantelzorgers en vrijwilligers te verlenen en hun te betrekken bij het sociale netwerk van inwoners. Het CDA wil de bestaande werkwijze van de kernteams goed evalueren en waar nodig aanpassen.

Aandachtspunten voor de wijze waarop lokaal beleid tot stand zou moeten komen:

- de gemeente formuleert passend beleid voor mensen, die een beroep moeten doen op de gemeente voor begeleiding en persoonlijke verzorging;
- mogelijkheden van een onafhankelijk cliëntadviseur bezien;
- de gemeente stelt na overleg met de burgers (participatieraad) vastgestelde duidelijke kwaliteitseisen aan aanbieders, die zorg en ondersteuning leveren;
- de gemeente geeft nieuwe (particuliere) initiatieven een kans;
- de gemeente handhaaft duidelijke kwaliteitsnormen voor het loket Zorg en Inkomen;

- cliëntenorganisaties blijven betrokken. Cliëntenparticipatie wordt ingevuld door een onafhankelijke participatieraad;
- verruimen mogelijkheden mantelzorgwoningen en levensloopbestendig bouwen;
- per kern kernteams en zo mogelijk een woonservicegebied;
- Toezicht organiseren op zorgvoorzieningen (PGB) en instellingen en waar nodig stevig handhaven;
- Minder mensen afhankelijk van een uitkering en meer werk en benutten van mogelijkheden om het vrijwilligerswerk te ondersteunen;
- Regionaal samenwerken op de arbeidsmarkt combineren met een praktische lokale aanpak.

CDA Overbetuwe heeft de kansen benut bij de decentralisaties. Voor 2018 moet ook duidelijk worden hoe de gemeente de samenwerking met de zorgverzekeraars ziet mede omdat de verantwoordelijkheid voor de huisartsenzorg wordt uitgebreid met de langdurige GGZ en de verpleging thuis. En dat terwijl zij ook verantwoordelijk blijven voor de kern-AWBZ, (waaronder intramurale instellingen met zwaardere zorg voor o.a. dementerenden en verstandelijk gehandicapten).

De verwachting van het door het Kabinet vastgestelde regeerakkoord t.a.v. de eigen bijdrage WMO, is dat het beroep op de WMO enorm gaat toenemen en dat gevolgen heeft voor de gemeentelijke uitvoering.

Het CDA wil het sociaal domein in samenhang bezien en ook goed kijken naar de rol van de kernteams in relatie tot de dienstverlening aan het WMO loket.

Ook willen we dat er een duidelijke verbinding wordt gelegd met het gemeentelijk minimabeleid en de uitvoering van de participatiewet;

- Aanpassingen doen we altijd na overleg met (vertegenwoordigers van) cliënten.

- Ook handhaving van kwaliteit van zorg en rechtmatige besteding wordt een speerpunt.

Jeugdzorgpunt vormt waarschijnlijk nog een grotere uitdaging dan de WMO.



Hiervoor gelden vergelijkbare aandachtspunten.

Tegelijkertijd heeft de gemeente te maken met het Rijksbeleid om mensen langer thuis te laten wonen en hen daar noodzakelijke zorg te bieden in plaats van die zorg in een intramurale instelling te geven. Dat is niet alleen zorg en ondersteuning van de gemeente, maar ook huisvesting, vaak door een verhuurder en zorg uit de zorgverzekering (huisarts, langdurige GGZ, wijkverpleging).

De systemen zijn in de afgelopen jaren veranderd en de overgang is gemaakt. De nieuwe mogelijkheden die er daardoor zijn, vragen ook om een andere werkwijze. Daar zijn we mee begonnen, maar die slag moet de komende periode nog echt worden gemaakt. Er wordt nog teveel beheersmatig gewerkt. We moeten weer meer terug naar de bedoeling en waar het kan naar meer eenvoud. Naar toegevoegde waarde centraal en de inwoner – met zijn omgeving, de mensen die zich om iemand zorgen maken – als ‘eigenaar’. In plaats van een systeem dat de problemen overneemt en vertaalt in de producten die in de aanbieding zijn bij die organisatie. Met meer ruimte voor (frontline) professionals zoals in het onderwijs, bij de politie of de wijkverpleging om ‘te zorgen dat we doen wat nodig is’.

WONEN IN DIVERSITEIT

Het CDA kiest voor differentiatie in woningbouw met de nadruk op woningbouw voor starters, betaalbare- en levensloopbestendige bouw.

Programmering van woningen in nieuwbouwwijken moet evenwichtiger:

- inwoners moeten binnen onze gemeente de wooncarrière kunnen doorlopen;
- we verleggen het accent de komende jaren naar vernieuwing en optimale benutting van bestaand bebouwd gebied;
- we sturen op woningbouwprojecten met ontwikkelingen op buurt- en kernniveau;
- een eigen onafhankelijke gemeentelijke regierol bij woningbouw is belangrijk, maar mag niet knellend zijn;
- in alle kernen geschikte appartementen en woningen voor jongeren en ouderen;
- woningbouw conform uitgangspunten duurzaamheidsagenda
- we ondersteunen de doorstroming in de huur- en koopsector.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is een belangrijks aspect bij het uitgangspunt rentmeesterschap. CDA is groene partij die duurzaamheid en innovatie voorstaat. We streven naar een balans tussen mens, milieu en economie, zodat wij de wereld goed achterlaten voor onze kinderen. Inzet op zonne-energie is kansrijk en doelmatig naast het plaatsen van windmolens. Wij willen toe naar een kringloopeconomie, waarin we grondstoffen optimaal hergebruiken. Duurzaamheid moet in alle gemeentelijke onderwerpen een leidend principe zijn. We noemen een paar voorbeelden:



- de gemeente gaat in gesprek met woningbouwverenigingen, verenigingen van eigenaren en verhuurders van particuliere woningen over hoe hun woningbestand energiezuiniger te maken. De gemeente biedt aan gebouw- en woningbeheerders een energie-efficiency scan en leningsconstructies aan;
- door de gemeentelijke gebouwen beter te isoleren, LED verlichting te gebruiken en zonnepanelen te plaatsen op de bestaande gemeentelijke gebouwen;
- in het gemeentelijk klimaat- en energieplan nemen we het streven op om het energieverbruik systematisch terug te brengen. De gemeente Overbetuwe moet
 - aansturen op volledig gebruik van duurzame energiebronnen;
 - de gemeente maakt energie een vast onderdeel in de milieuvergunning. Via voorlichting (bijvoorbeeld via het energieloket) worden bedrijven geïnformeerd over mogelijke maatregelen met een korte terugverdientijd;
 - De gemeente beloont innovatie en stelt jaarlijks een duurzaamheidsprijs in voor de het meest innovatieve initiatief.
 - De gemeente moet plannen op gaan stellen voor een emissie loze warmtevoorziening. Oplossingen zullen waarschijnlijk per kern verschillen.
 - Waar mogelijk moeten ook duurzame initiatieven op andere gebieden (bijvoorbeeld het gebruik van grondstoffen) worden gestimuleerd in Overbetuwe.

KOSTENBEHEERSING

GEEN LASTENVERHOOGING

Rentmeesterschap is ook kostenbeheersing. Het CDA heeft bewezen dat de lasten voor de burgers niet méér verhoogd mogen worden dan met de inflatiecorrectie. Lastenverhoging is alleen gerechtvaardigd als dat gebeurt om de economische of sociale structuur van onze gemeente te versterken. Zo moet OZB op eerlijke (WOZ)bedragen voor onroerend goed zijn gebaseerd.

Principieel redenerend zou het CDA elke OZB-heffing willen reduceren tot nul. Onze succesvolle coalitieperiode heeft geleid dat we tot de goedkoopste gemeenten van Nederland behoren.

Uiteraard streven wij naar een realistische raming en taakstelling en willen we ook kritisch kijken naar efficiency bij bestaande lasten, zoals de rioolheffing. Geld dat niet uitgegeven wordt voor een geheven doelbestemming, moet terug naar de burgers.

In 2016 is door Overbetuwe precariobelasting ingevoerd. Inmiddels is landelijk – tot ons genoegen – bepaald dat vanaf 2022 die belasting niet meer geheven zal worden. Tot die tijd zal Overbetuwe deze belasting blijven heffen.

HUISHOUDBOEKJE OP ORDE HOUDEN

De overheid is er om te faciliteren en te ondersteunen waar nodig en niet om alle wensen van burgers over te nemen en te subsidiëren. Met name de bestaande voorzieningen, zoals in de dorpen staan onder druk maar dienen op peil gehouden te worden. Regionale samenwerking is belangrijk omdat veel voorzieningen een regionale functie hebben.

Het CDA heeft het huishoudboekje op peil gebracht en gezorgd dat ook de reserves van de gemeente weer op niveau zijn gekomen.



ECONOMISCHE ONTWIKKELING, WERK EN ONDERWIJS

Overbetuwe kent veel midden- en kleinbedrijf (MKB) en startende ondernemers. Deze bedrijven hebben een sterke band met de regio en zij bieden veel kansen voor meer werkgelegenheid.

De bedrijfscontactfunctie moet nog sterker worden ingebed in de gemeentelijke organisatie zodat het niet kan gebeuren dat ondernemers voor gesloten deuren komen te staan.

Het CDA kiest voor:

- Een eigen bedrijfsambassadeur;
- daadkrachtig ondersteunen van MKB;
- faciliteren van bedrijfsvestiging en uitbreiding van vestigingsmogelijkheden;
- het, waar mogelijk, wegnemen van belemmeringen in wetten en regels;
- meedenken met de agrarische sector bij het realiseren van een gezonde bedrijfsvoering;
- uitbesteding van gemeentelijk werk, op zodanige wijze dat de gemeente wáár voor zijn geld krijgt en dat lokale (vaak kleinere) ondernemers een eerlijke kans hebben.

De agrarische bedrijfstak in zijn geheel is een grote werkgever in Overbetuwe. In het westelijke gedeelte van Overbetuwe is ruimte voor versterking van de grondgebonden landbouw. Met name de biologische landbouwinitiatieven willen we ruimhartig ondersteunen.

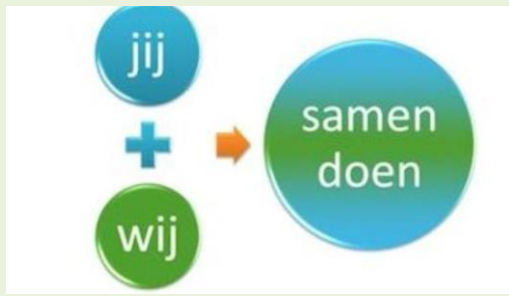
Het CDA wil verdere ruimere mogelijkheden voor vrijkomende agrarische bebouwing opnemen in het bestemmingsplan buitengebied uit oogpunt van het behoud van een sterke vitale plattelandseconomie.

Onderwijs en werkgelegenheid willen we nog meer aan elkaar koppelen. Middels de Triple Helix met name jongeren in de toekomst een beter perspectief bieden op een baan.

Het CDA kiest voor deze prioriteiten:

- het CDA zet zwaar in op de drie O's, onderwijs, ondernemen en overheid, ook wel Triple Helix genoemd;
- het bevorderen dat jongeren een startkwalificatie op de arbeidsmarkt behalen en vertrouwd raken met het gegeven dat 'levenslang leren' onlosmakelijk bij hun toekomst hoort;
- voldoende stages en leerbanen voor jongeren;
- actief voorkomen van onderwijs-achterstand in de voorschoolse periode;
- streven naar integratie van gesubsidieerde en commerciële opvanginstanties;
- iedereen moet kunnen meedoen in Overbetuwe;
- het verder stimuleren van de ontwikkeling van een echt regionaal arbeidsmarktbeleid;

- ruimte voor onze scholen en afspraken nakomen over de onderwijshuisvesting;
- het scheppen van een goed ondernemingsklimaat waardoor een aantrekkelijke stimulans ontstaat.





TOT SLOT

Dit CDA programma voor de Overbetuwe is gefundeerd op de principes van de christendemocratie uitgedrukt in de uitgangspunten: rentmeesterschap, solidariteit, publieke gerechtigheid en gespreide verantwoordelijkheid. Het gaat uit van een gezamenlijk initiatief van alle partners in de gemeente. De dorpsraden en de wijkplatforms hebben laten zien dat bewoners, bedrijfsleven en andere partners veel goede creatieve ideeën hebben. Zij immers hebben hun wortels in de samenleving!

Verbinding is belangrijk. Alleen samen kunnen we de doelstellingen realiseren. Daarom eindigt dit verkiezingsprogramma met een uitnodiging aan iedereen, die Overbetuwe een warm hart toedraagt. We hebben samen met u ook in de periode 2014-2018 gedaan wat we beloofd hebben en we bieden u de mogelijkheden om in de komende jaren een nieuwe sprong vooruit te maken.

Daarmee werkt het CDA in en voor het belang van alle inwoners van onze gemeente, nu en in de toekomst.

CDA OVERBETUWE LOKAAL

Onze uitgangspunten voor de Overbetuwe zijn natuurlijk gebaseerd op de kernwaarden van de Christendemocratie. CDA politici zullen altijd deze kernwaarden gebruiken om die situaties te beoordelen en te behandelen.

Rentmeesterschap

Vanuit een besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur.

We hebben de natuur en de cultuur geërfd van onze (voor)ouders en te leen van de mensen die na ons komen. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd, ook op financieel gebied. Beheren en beheersen zijn niet voldoende. Om een betere samenleving achter te laten zijn creativiteit en innovatie nodig.

Gespreide verantwoordelijkheid

Voor het CDA begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. Mensen, buurten, sportclubs, scholen, kerken, moskeeën, zorginstellingen, bedrijven: ze leveren allemaal een unieke bijdrage aan de samenleving.

De overheid geeft al die mensen en organisaties het vertrouwen om te doen waar ze goed in zijn. En de burger geeft de overheid het vertrouwen om te doen wat zij moet doen. Vertrouwen is dus belangrijk. Mensen en bedrijven weten vaak zelf heel goed hoe dingen geregeld kunnen worden.

Publieke gerechtigheid

Het CDA staat pal voor de rechtsstaat en onmisbare voorwaarde voor de bescherming van menselijke waardigheid.

De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke grenzen en geeft mensen zekerheid. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig zijn en zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn.

Solidariteit

Het CDA zet in op betrokken burgers om de onderlinge verbondenheid te versterken.

Er moet betrokkenheid zijn tussen generaties en tussen arm en rijk. We leven niet alleen voor onszelf. De overheid zorgt voor de basis van sociale zekerheid: voor iedereen is er gezondheidszorg, onderwijs en inkomen. De persoonlijke factor mag daarbij niet uit het oog worden verloren. Het CDA vindt onderlinge verbondenheid tussen mensen belangrijk.